

PowerShell

Róbert Novotný

robert.novotny@upjs.sk

Skriptovanie

- práca Windows je primárne v grafickom rozhraní (GUI)
  - prívetivé, jednoduché
  - zvládne to aj BFU („bežný Fero-užívateľ“)
  - „windowsáci sú klikači“
- GUI však nestačí

GUI nestačí!

- automatizácia úloh sa bije s filozofiu GUI
- Dilema: ako zautomatizovať klikanie?
- Dilema 2: prečo automatizovať klikanie?

Skriptovanie v operačných systémoch

- skriptovanie v OS umožňuje programovaním zautomatizovať administrátorské úkony
- skriptovanie = programovanie

Skriptovacie jazyky pre OS

- používané už od nepamäti
  - od čias, ked' GUI prakticky neexistovalo
  - a ani nebolo potrebné
- shell = command line interpreter
  - interpreter príkazov z riadku

Nudná a dramatická história shellov

- 1961: RUNCOM [op. sys. CTSS]
  - možnosť spúšťať jednoduché príkazy s parametrami
- 1965: op. sys. Multics
  - presmerovanie vstupov a výstupov príkazov
  - pomocou samostatných príkazov

Nudná a dramatická história shellov

- 1971: Thompson Shell
  - presmerovanie súčasťou syntaxe: príkazy > a |
  - základné elementy programového toku implementované príkazmi (if, goto)

Nudná a dramatická história shellov

- 1977: Bourne shell (/bin/sh)
  - pridané elementy štruktúrovaného programovania
  - **for, if, vyhodenie goto**
  - premenné (netypované)
  - premenné prostredia
  - volanie podskriptov

Nudná a dramatická história shellov

- 1987-...: Bash (GNU Project)
  - de facto štandardný shell v Linuxe
  - nadmnožina príkazov /bin/sh
  - ďalšie dodatočné vlastnosti prebraté z iných používaných shellov

Nudná a dramatická história shellov

- 1981-2000: command.com
  - MS-DOS, Windows 9X a ME
  - bežné operácie sú priamo zabudované
    - dir, cd, mkdir
  - štruktúrované programovanie biedne
    - FOR, GOTO, IF, CALL
  - prakticky na úrovni roku 1971 ☹

cmd.exe (1999+)

- Windows 2000, XP, Vista, 7
- niekoľko rozšírení oproti command.com
  - vylepšený FOR
  - vylepšený IF
- ale stále tragédia oproti UNIXovým shellom
- programovanie skriptov stále na úrovni 70. rokov

Windows Script Host (1999+)

- skriptovacie prostredie
- možnosť voľby skriptovacieho jazyka
  - VBScript, JScript, Visual Basic,
  - možnosť doinštalovať ďalšie
- objektovo orientovaný prístup

Windows Script Host (1999+)

- objektovo orientovaný prístup
- integrácia s COM
  - Component Object Model
    - vo Windows starší spôsob zverejňovania objektov použiteľných krížom cez aplikácie
- problém: WSH sa akosi neujal

Windows PowerShell (2006+)

- shell + plnoprávny skriptovací jazyk
  - od 2.0 súčasťou Win7 a Win2008 R2
    - stiahnutelné do XP a novších
  - od sept. 2012 verzia 3.0
    - stiahnutelné do Win7 SP1, Win2008 R2 SP1, Win2008 SP2
- silná integrácia s .NET
  - ako alternatíva k COM
- kompatibilita s cmd.exe

Klasický shell = text

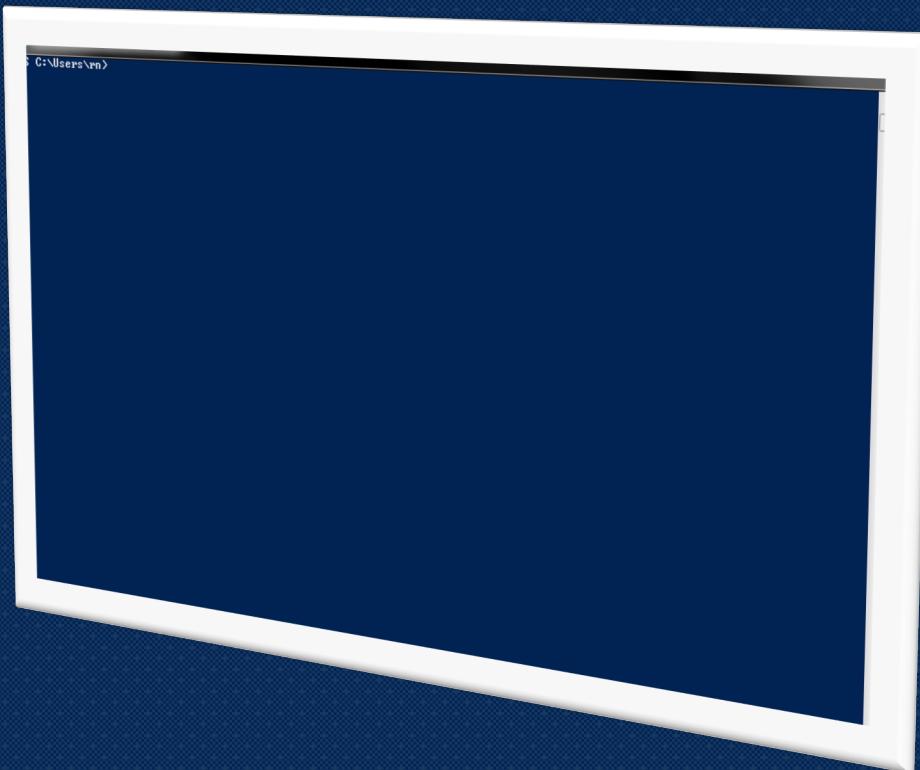
- klasické unixovské shelly sú textovo orientované
  - príkazy žujú a pľujú text
  - pri dobrej vôle je ako-tak štruktúrovaný...
- ...ale líši sa to od príkazu k príkazu
  - položky sú oddelené medzerou (ls)
  - položky sú oddelené tabulátorom (ls –la)
  - položky sú oddelené dvojbodkou (/etc/passwd)
- štandardný repertoár: cut, awk

PowerShell = objekty

- silná objektová orientácia
- v PowerShell lietajú hore-dole objekty
  - používateľ vidí ich textové reprezentácie
- properties (vlastnosti) = inštančné premenné
  - = objekty majú stav
- metódy (schopnosti) = objekty majú samostatné schopnosti, ktoré vedia vykonať

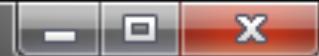
Úvod do PowerShell

- Windows: Start | powershell.exe
- MacOS a Linux: pwsh

Úvodné príkazy

- na prvý pohľad veľmi podobné klasickému cmd.exe
- command prompt: výzva pre príkaz
- obsahuje názov aktuálneho adresára
  - implicitne začíname v domovskom adresári

PowerShell ako kalkulačka

```
PS C:\Users\rn> 2+2
```

4

- jednoduché výpočty fungujú priamo
- operátory: +, -, *, / (desatinné delenie), % (mod)
- matematické funkcie však nehľadajte

Premenné

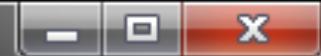
```
PS C:\Users\rn> $dph = 0.19  
PS C:\Users\rn> $dph
```

0,19

- názvy premenných začínajú dolárom
- priradenie cez =
- výpis premennej: stačí napísat jej názov
- alternatívne: echo \$dph

Čo možno spustiť v PowerShell

- spustiteľné programy: **notepad.exe**
- **cmdlets**
  - komplexné príkazy dostupné v .NET knižnici
  - zabudovaných množstvo cmdletov
  - vyuvíjať nové nie je problém
- **funkcie**
  - jednoduchšie postupnosti príkazov s parametrami
- **PowerShell skripty**
  - viacriadkové postupnosti príkazov

Zoznam vyvolateľných príkazov

Get-Command

- kilometrový zoznam obsahujúci
  - cmdlety
  - funkcie
  - aliasy: alternatívne názvy niektorých cmdletov
- samotný **Get-Command** je cmdlet

Cmdlety v PowerShell

- každý cmdlet má svoje **meno**
- silne dodržiavaná konvencia:

[sloveso]-[podstatné meno]

- **Get-Cmdlet, Set-Content, Stop-Service...**

Aliases

- množstvo cmdletov má svoje aliasy
- alternatívne názvy
- skracujú zápisy
- uľahčujú prechod z iných shellov

alias je alias pre
Get-Alias

Get-Alias

alias

Starí známi z DOSu a *nixu

help	man	Get-Help	pomoc
dir	ls	Get-ChildItem	výpis adresárov a súborov v aktuálnom adresári
md	mkdir	(funkcia)	vytvorí nový adresár
cd		Set-Location	presun o adresár vyššie/nižšie
del	rm	Remove-Item	odstránenie súboru / adresára
C:, D: ...		(funkcie)	zmena aktuálnej jednotky

Príkazy, parametre a argumenty

■ Príkaz pozostáva

- z názvu príkazu
- z prepínačov (parametrov)
  - vždy uvedené jednou pomlčkou
- parameter môže mať argumenty
- pozičných argumentov

príkaz -parameter1 -parameter2 arg1 arg2

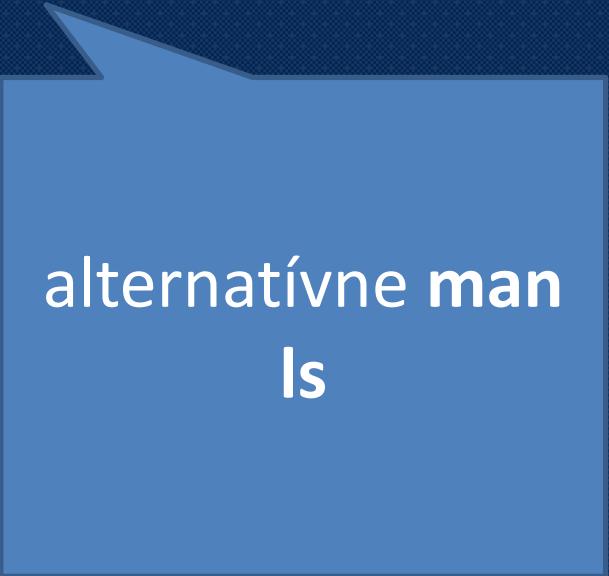
Jednoduchý príklad

■ **help dir:** (návod k príkazu **dir**)

- názov príkazu: **help**
- žiadne parametre
- jeden pozičný argument

■ **dir -?** (význam ten istý)

- názov príkazu: **dir**
- jeden parameter
- žiadne pozičné argumenty

alternatívne **man**
ls

Cmdlety generujú objekty

dir

unixovská mentalita

- ls získá zoznam súborov
- pošle ho na ďalšie spracovanie v podobe **textu**
  - položky oddelené medzerou
  - samostatné položky na nových riadkoch

powershellovská mentalita

- ls získá zoznam súborov
- pošle ho na ďalšie spracovanie ako **sadu objektov typu súbor**
  - súbor má vlastnosti
    - meno, veľkosť...
  - a schopnosti
    - kopíruj, zmaž..

Cmdlety sú jednoúčelové

- unixovská filozofia: príkaz rieši jednu vec a rieši ju najlepšie ako vie
- komplexné úlohy riešime skladaním viacerých príkazov
- cmdlet zbiera dátu, spracuje ich a pošle na ďalšie spracovanie

Rúra - pipe

- rúra = **objektovod**
- výstupom cmdletu je zoznam objektov
- cmdlet posielá do rúry objekt za objektom
- na rúru môžu byť napojené ďalšie cmdlety
  - prijmú objekt z rúry, spracujú, pošlú ďalej

Rúra - pipe

- objekty prúdia postupnosťou cmdletov
  - v Unixe: vzniká kolóna príkazov
- možno prepájať cmdlety
- výstup z jedného cmdletu je zaslaný na vstup iného cmdletu
  - "prerúrovany"
  - "piped"

Príklad rúry

dir | fw

fw = format wide

- **dir** vygeneruje zoznam objektov
- **fw** naformátuje zoznam objektov do širokej tabuľky, v ktorej sa zobrazí jeden atribút (property) objektu
  - property = atribút = inštančná premenná z OOP
- znak | (pipe, rúra) vytvorí rúru

Výstup rúry

A screenshot of a Windows PowerShell window titled "Administrator: Windows PowerShell". The window shows the output of the command "dir | fw" run from the directory "C:\Users\rn". The output lists numerous hidden files and folders, many of which are Java-related or from the Eclipse IDE. The window has standard Windows-style title bar controls (minimize, maximize, close) and scroll bars.

```
PS C:\Users\rn> dir | fw

Directory: C:\Users\rn

[.android]
[.idlerc]
[.Koala]
[.m2]
[.netbeans]
[.serna-free-4.2]
[.theodore]
[.yed3]
[Desktop]
[Downloads]
[Favorites]
[Music]
[PsiData]
[Received Files]
[Searches]
[Videos]
[workspace]
.javafx_ping_sent
.vpininstall.properties
Desktop Background.bmp
gsview32.ini

[.eclipse]
[.ivy2]
[.KoalaNext]
[nbi]
[.netbeans-registration]
[squirrel-sql]
[vplls]
[Contacts]
[Documents]
[dwhelper]
[Links]
[Pictures]
[QuickLaunch]
[Saved Games]
[TeXworks]
[vpworkspace]
.javafx_eula_accepted
.jink
.vpsuite_installation.xml
ft
log.txt

PS C:\Users\rn> _
```

Iný príklad rúry

dir | ft

ft = format
table

- **dir** vygeneruje zoznam objektov
- **ft** naformátuje zoznam objektov do tabuľky s atribútmi objektov
- znak | (pipe, rúra) vytvorí rúru

Výstup rúry

```
Administrator: Windows PowerShell
PS C:\Users\rn> dir

Directory: C:\Users\rn

Mode                LastWriteTime     Length Name
----                -----           -----
d----          21. 8. 2010    10:04 .android
d----          15. 10. 2009   15:48 .eclipse
d----          11. 4. 2010    12:11 .idlerc
d----          13. 10. 2009   11:48 .ivy2
d----          10. 3. 2010    22:00 .Koala
d----          24. 3. 2010    14:53 .KoalaNext
d----          20. 5. 2010    16:37 .m2
d----          27. 7. 2010    15:32 .nbi
d----          27. 7. 2010    15:49 .netbeans
d----          27. 7. 2010    15:29 .netbeans-registration
d----          22. 1. 2010    20:20 .serna-free-4.2
d----          31. 5. 2010    18:06 .squirrel-sql
d----          7. 2. 2010    12:22 .theodore
d----          22. 3. 2010    16:22 .vplls
d----          28. 7. 2010    13:33 .yed3
d-r--          3. 8. 2010    16:03 Contacts
d-r--          12. 9. 2010   18:03 Desktop
d-r--          12. 9. 2010   18:02 Documents
d----          13. 9. 2010    15:41 Downloads
d----          20. 10. 2009   10:58 dwhelper
d-r--          3. 8. 2010    16:03 Favorites
d-r--          3. 8. 2010    16:03 Links
d-r--          3. 8. 2010    16:03 Music
d-r--          3. 8. 2010    16:03 Pictures
d----          12. 9. 2010    12:52 PsiData
d----          14. 10. 2009   15:53 QuickLaunch
d----          20. 8. 2010    15:06 Received Files
d-r--          3. 8. 2010    16:03 Saved Games
d-r--          3. 8. 2010    16:03 Searches
d----          21. 4. 2010    16:42 Texworks
d-r--          3. 8. 2010    16:03 Videos
d----          22. 3. 2010    17:35 vpworkspace
d----          17. 5. 2010    11:48 workspace
```

prekvapivo
rovnaký
výstup ako
dir

ft je
štandardný
formátovač
pre príkaz dir

„Komplexný“ príklad

Vypíšte názvy a veľkosti všetkých EXE súborov v adresári
C:\Windows

```
dir C:\Windows\*.exe | ft name, length
```

- parameter **dir** slúži ako filter názvov súborov
- **ft** zobrazí jednostlpcovú tabuľku s atribútom **name**
- tabuľka vyplní celú šírku obrazovky

„Komplexný“ príklad

Vypíšte názvy a veľkosti všetkých EXE súborov v adresári
C:\Windows krajším spôsobom

```
dir C:\Windows\*.exe | ft name, length -autosize
```

- **-autosize:** automaticky prispôsobí šírky stĺpcov
- názvy parametrov možno skracovať
  - **-a**
  - **-auto**

Súhrn formátovačov

- Format-Table (ft)
  - naformátuje objekty po riadkoch
  - stĺpce zodpovedajú atribútom
- Format-List (fl)
  - objekty naformátuje pod seba
  - ich atribúty sú tiež pod sebou
- Format-Wide (fw)
  - zobrazí jeden atribút objektov
  - atribúty zobrazí do mriežky

Trivia time! / Kuriozity

- čo sa stane, keď uvediem len

```
dir
```

- výstup ide do implicitného cmdletu **Out-Default**

```
dir | Out-Default
```

- ten vyberie implicitný formátovač a pošle doň dátá

Triedenie objektov – Sort-Object

Vypíšte názvy všetkých EXE súborov v adresári C:\Windows usporiadaných podľa veľkosti

- triedenie je univerzálne
- obvykle treba uviesť vlastnosť, podľa ktorej bude triedenie vykonané

tried' podľa
dĺžky súboru

```
dir C:\Windows\*.exe | sort -property length
```

Triedenie objektov

- názov parametra **-property** možno vyniechať
- možno triediť aj zosupne

```
dir *.exe | sort name -desc
```

- triedenie štandardne nerozlišuje veľké a malé písmená, možno to zapnúť

```
dir *.exe | sort name -desc -case
```

Výber niektorých atribútov objektov

- mnohokrát chceme v rúre používať len niektoré z atribútov objektov
- cmdlet **Select-Object** umožňuje odfiltrovať niektoré atribúty
  - alias: **select**

```
dir *.exe | select Name, Length
```

- vypíše meno a dĺžku súborov

Rozdiel medzi Select-Object a Format-*

```
dir *.exe | select Name, Length
```

```
dir *.exe | ft Name, Length
```

rovnaký výstup!

- **Select-Object** vezme z rúry objekt a **pošle do rúry** nový objekt, ktorý obsahuje len specifikované atribúty
- **ft** a **fl** vezme z rúry objekt a **vypíše** len specifikované atribúty objektu

Výber prvých N objektov – Select-Object

Vypíšte najväčší súbor v adresári!

```
dir | sort length -desc | select -first 1
```

- **dir** pošle do rúry zoznam súborov/adresárov
- **sort** usporiada objekty podľa dĺžky, najväčší objekt je prvý
- parameter **-first 1** zoberie zo zoznamu len prvý objekt

Unix: **head / tail**

Filtrovanie podľa atribútov

Bežiace
služby!

```
Get-Service | Where-Object Status -eq "Running"
```

- **Where-Object** vezme z rúry zoznam objektov
- preiteruje tento zoznam
- do rúry pošle len tie objekty, ktoré spĺňajú booleovskú podmienku
- pýtame sa, či vlastnosť **Status** je rovná **Running**

Filtrovanie podľa atribútov

Zastavené
služby!

```
Get-Service | Where-Object {$_.Status -eq "Stopped"}
```

- dlhší zápis pre
  - vnorené vlastnosti
  - zložené podmienky
- **\$_**: špeciálna premenná, v každej iterácii sa za ňu dosadí aktuálny objekt

Filtrovanie podľa atribútov

Vypíšte len súbory väčšie ako 1MB

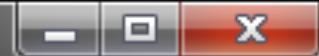
```
dir | where Length -ge 1MB
```

- **Length:** veľkosť súboru,
- **1MB:** výraz rovný 1024
- operátory porovnávania sa nesú v tradičnom duchu shell scriptov...
  - znaky <, > sú rezervované

Operátory porovnávania

Operátor	PowerShell
>	-gt
<	-lt
>=	-ge
<=	-le
=	-eq
!=	-neq

existujú aj ďalšie, vid'
[help about_Comparison_Operators](#)

Skracovanie zápisov

```
gsv | where {$_.Status -eq "Running"}
```

```
gsv | where Status -eq "Running"
```

```
gsv | ? Status -match "run"
```

- **gsv**: alias pre Get-Service
- **? a where**: aliasy pre Where-Object
- **-match**: hľadanie podľa regulárneho výrazu

Štatistické výpočty

- často sú potrebné výpočty
  - sumy
  - počty
  - priemery...
- cmdlet **Measure-Object**
  - alias **measure**

Štatistické výpočty

Vypíšte počet DOC súborov v aktuálnom adresári

```
dir *.doc | measure
```

- **Measure-Object** vráti objekt, v ktorého atribútoch sú štatistiky
- štandardne sa ráta len počet objektov, ktoré sa nachádzajú v rúre

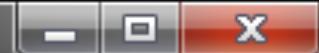
Štatistické výpočty

Vypíšte veľkosť, ktorú zaberajú súbory DOC v aktuálnom adresári

```
dir *.doc | measure -sum length
```

- popri počte vráti aj sumu
- ak chceme len sumu, tak:

```
dir *.doc | measure -sum length | select sum
```

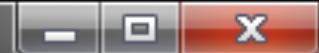

Štatistické výpočty

Koľko cmdletov máme k dispozícii?

```
gcm - CommandType cmdlet | measure
```

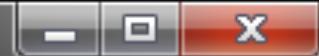
```
gcm | ? CommandType -match "Cmdlet"  
      | measure
```


Štatistické výpočty

Koľko riadkov má súbor?

```
Get-Content C:/windows/win.ini | measure -line
```


DÁTOVÝ MODEL

Dátový model v PowerShell

- rúrou putujú objekty
  - v klasickom zmysle OOP
    - properties (inštančné premenné)
    - metódy
- ako zisťovať vlastnosti jednotlivých objektov?

Dátový model v PowerShell

- rúrou putujú objekty
  - v klasickom zmysle OOP
    - properties (inštančné premenné)
    - metódy
- ako zistovať vlastnosti jednotlivých objektov?

cmdlet Get-Member

- získa metadáta o objekte, ktorý príde z rúry

Informácie o objekte

dir | Get-Member

TypeName: System.IO.DirectoryInfo		
Name	MemberType	Definition
Mode	CodeProperty	System.String Mode{get=Mode;}
Create	Method	System.Void Create(System.Security.AccessControl.DirectorySecurity)
CreateObjRef	Method	System.Runtime.Remoting.ObjRef CreateObjRef(type requestedType)
CreateSubdirectory	Method	System.IO.DirectoryInfo CreateSubdirectory(string path), System.IO.
Delete	Method	System.Void Delete(), System.Void Delete(bool recursive)
Equals	Method	bool Equals(System.Object obj)
GetAccessControl	Method	System.Security.AccessControl.DirectorySecurity GetAccessControl()
GetDirectories	Method	System.IO.DirectoryInfo[] GetDirectories(string searchPattern), Sys
GetFiles	Method	System.IO.FileInfo[] GetFiles(string searchPattern), System.IO.File
GetFileSystemInfos	Method	System.IO.FileSystemInfo[] GetFileSystemInfos(string searchPattern)
GetHashCode	Method	int GetHashCode()
GetLifetimeService	Method	System.Object GetLifetimeService()
GetObjectData	Method	System.Void GetObjectData(System.Runtime.Serialization.Serialization
GetType	Method	type GetType()
InitializeLifetimeService	Method	System.Object InitializeLifetimeService()
MoveTo	Method	System.Void MoveTo(string destDirName)
Refresh	Method	System.Void Refresh()
SetAccessControl	Method	System.Void SetAccessControl(System.Security.AccessControl.Director
Tostring	Method	string ToString()
PSChildName	NoteProperty	System.String PSChildName=.android
PSDrive	NoteProperty	System.Management.Automation.PSDriveInfo PSDrive=C
PSIsContainer	NoteProperty	System.Boolean PSIsContainer=True
PSParentPath	NoteProperty	System.String PSParentPath=Microsoft.PowerShell.Core\FileSystem::C:
PSPath	NoteProperty	System.String PSPPath=Microsoft.PowerShell.Core\FileSystem::C:\Users\
PSProvider	NoteProperty	System.Management.Automation.ProviderInfo PSPProvider=Microsoft.Power
Attributes	Property	System.IO.FileAttributes Attributes {get;set;}
CreationTime	Property	System.DateTime CreationTime {get;set;}
CreationTimeUtc	Property	System.DateTime CreationTimeUtc {get;set;}

Dátový model v PowerShell

- Objekt v rúre má
  - metódy (methods)
  - vlastnosti/atribúty (properties)

Adresár C: je objekt. Zistite hodnoty jeho vlastností

```
Get-ItemProperty C: | fl *
```

Get-ItemProperty

```
Get-ItemProperty C: | fl *
```

```
PS C:\Users\rn> Get-ItemProperty C: | fl *

PSPath          : Microsoft.PowerShell.Core\FileSystem::C:\Users\rn
PSParentPath    : Microsoft.PowerShell.Core\FileSystem::C:\Users
PSChildName     : rn
PSDrive         : C
PSProvider       : Microsoft.PowerShell.Core\FileSystem
BaseName        : rn
Mode            : d-----
Name            : rn
Parent          : Users
Exists          : True
Root            : C:\
FullName        : C:\Users\rn
Extension       :
CreationTime    : 7. 10. 2009 5:00:21
CreationTimeUtc : 7. 10. 2009 3:00:21
LastAccessTime   : 26. 9. 2010 9:36:25
LastAccessTimeUtc: 26. 9. 2010 7:36:25
LastWriteTime    : 26. 9. 2010 9:36:25
LastWriteTimeUtc: 26. 9. 2010 7:36:25
Attributes      : Directory
```

Dátový model v PowerShelli

Adresár C: je objekt. Zistite jeho dátový typ, metódy a vlastnosti

Get-ItemProperty C: | Get-Member

```
PS C:\Users\rn> Get-ItemProperty C: | Get-Member
```

Name	MemberType	Definition
Mode	CodeProperty	System.String Mode{get=Mode;}
Create	Method	System.Void Create(System.Security.AccessControl.DirectorySecurity d)
CreateObjRef	Method	System.Runtime.Remoting.ObjRef CreateObjRef<type requestedType>
CreateSubdirectory	Method	System.IO.DirectoryInfo CreateSubdirectory(string path), System.IO.I
Delete	Method	System.Void Delete(), System.Void Delete<bool recursive>
Equals	Method	bool Equals(System.Object obj)
GetAccessControl	Method	System.Security.AccessControl.DirectorySecurity GetAccessControl()
GetDirectories	Method	System.IO.DirectoryInfo[] GetDirectories(string searchPattern), Syst
GetFiles	Method	System.IO.FileInfo[] GetFiles(string searchPattern), System.IO.FileI
GetFileSystemInfos	Method	System.IO.FileSystemInfo[] GetFileSystemInfos(string searchPattern),
GetHashCode	Method	int GetHashCode()
GetLifetimeService	Method	System.Object GetLifetimeService()
GetObjectData	Method	System.Void GetObjectData(System.Runtime.Serialization.Serialization
GetType	Method	type GetType()

Dátový model: hodnota konkrétnej vlastnosti

Zistite príponu súboru C:\autoexec.bat

```
(Get-Item C:\autoexec.bat).Extension
```

- toto však vieme dosiahnuť aj inak

```
dir C:\autoexec.bat | ft Extension
```

Aký je rozdiel?

Dátové typy

```
(Get-Item C:\autoexec.bat).Extension
```

- vráti reťazec
- stačí overiť:

```
Get-Item C:\autoexec.bat).Extension | gm
```

```
PS C:\Users\rn> (Get-Item C:\autoexec.bat).Extension | gm
```

Type Name: System.String

Name	MemberType
Clone	Method
CompareTo	Method
ToString	Method

Definition

```
System.Object Clone()
int CompareTo(System.Object value), in
    System.IComparable<System.Object> CompareTo(System.Object value)
```

Dátové typy

```
dir C:\autoexec.bat | ft Extension
```

■ Vracia formátované objekty

```
PS C:\Users\rn> dir C:\autoexec.bat | ft Extension | gm
```

Name	MemberType	Definition
Equals	Method	bool Equals(System.Object obj)
GetHashCode	Method	int GetHashCode()
GetType	Method	type GetType()
ToString	Method	string ToString()
autosizeInfo	Property	Microsoft.PowerShell.Commands.Internal.Format.FormatStartData autosizeInfo
ClassId2e4f51ef21dd47e99d3c952918aff9cd	Property	System.String ClassId2e4f51ef21dd47e99d3c952918aff9cd
groupingEntry	Property	Microsoft.PowerShell.Commands.Internal.Format.FormatStartData groupingEntry
pageFooterEntry	Property	Microsoft.PowerShell.Commands.Internal.Format.FormatStartData pageFooterEntry
pageHeaderEntry	Property	Microsoft.PowerShell.Commands.Internal.Format.FormatStartData pageHeaderEntry
shapeInfo	Property	Microsoft.PowerShell.Commands.Internal.Format.FormatStartData shapeInfo

```
TypeName: Microsoft.PowerShell.Commands.Internal.Format.GroupStartData
```

Dátové typy

- vidíme, že PowerShell má silný objektový model
- podporované sú všetky objekty .NET frameworku
- objekty sú obalené do špeciálneho objektu `PSObject`, ktorý rozširuje funkciu o niektoré pomocné metódy

Dátové typy

Zistite hodnotu pi

[System.Math]::Pi

- **Math** je trieda z menného priestoru System v .NET
- :: reprezentuje volanie statickej premennej Pi
- triedy zo System majú skrátené názvy:

[Math]::Pi

Dátové typy - metódy

- metódy voláme rovnako ako vlastnosti

```
(Get-Item D:\notepad.txt).Delete()
```

```
[URI]::EscapeUriString("http://upjs.sk/LudoŠtúr")
```

Dátové typy – vytváranie inštancí

- v PowerShelli možno vytvoriť inštanciu ľubovoľnej .NET triedy a veselo ju používať

cmdlet New-Object

Stiahnite RSSko zo SME.sk

```
(New-Object System.Net.WebClient).DownloadString("http://www.google.com")
```


PROVIDERS

Zjednotenie prístupu k dátovým zdrojom

- filozofia prístupu k súborovému systému je dôverne známa
  - diskové jednotky, adresáre, súbory
  - pohybujeme sa v nich cez **cd**, vypisujeme cez **dir**
- PowerShell rozširuje túto filozofiu na rozličné dátové zdroje
  - registre
  - SQL server
  - ActiveDirectory...

Zjednotenie prístupu k dátovým zdrojom

Get-PSProvider

- vypíše zoznam providerov
- každý provider poskytuje prístup k „jednotkám“

Get-PSDrive

- PSDrive pre súborový systém = C:\, D:\
- PSDrive pre registre = HKLM:, HKCU:
- PSDrive pre premenné prostredia = ENV:\

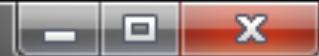
Registre ako dátový zdroj

Zistite cestu k obrázku na pracovnej ploche

- nachádza sa v registroch HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop, v kľúči **Wallpaper**

```
Get-Item "HKCU:\Control Panel\Desktop\" | gm
```

- položka je typu Microsoft.Win32.RegistryKey
- požadovaná sa nachádza vo vlastnosti Wallpaper

Registre ako dátový zdroj

Zistite cestu k obrázku na pracovnej ploche

```
(Get-Item "HKCU:\Control Panel\Desktop")  
    .GetValue("WallPaper")
```

```
Get-ItemProperty  
    -Path "HKCU:\Control Panel\Desktop"  
    -name Wallpaper | ft Wallpaper
```

Registre ako dátový zdroj

- vieme využívať štandardné príkazy
  - cd (presun po štruktúre)
  - mkdir (vytvára kľúče)
- vieme nastavovať hodnoty

```
Set-ItemProperty
```

```
-path HKLM:\Software\MyCompany  
-name NoOfEmployees -value 824
```

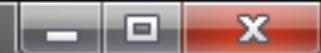
Monitorovanie a správa zariadení v sieti?

- už dávno-pradávno vznikol protokol SMNP (Simple Network Management Protocol)
  - na aplikačnej vrstve ISO-OSI modelu
- problémy:
  - návrh z konca 80. rokov
  - zariadenia s malým výkonom = protokol musel byť čo najjednoduchší = limitovaná funkčnosť
  - výrobcovia časom začali robiť vlastné rozšírenia protokolu

Web-Based Enterprise Management

- infraštrukatúra pre správu komponentov systému = WBEM
- implementácia WBEM v rozličných systémoch
  - **Microsoft:** Windows Management Instrumentation (WMI)
    - od verzie Windows 98
  - Apple Remote Desktop, SUSE Linux Enterprise Server, Solaris WBEM Services, Red Hat Enterprise Linux, Ubuntu...

Zložky WBEM

Model (CIM)

Protokol

WBEM

Discovery

Query Language

Windows Management Instrumentation

- Common Information Model (CIM)
- model manažovateľných entít
- entitou môže byť čokoľvek: hardvérový komponent, softvér, služba, ale i celé zariadenie
- OOP filozofia
  - objekt = vlastnosti (properties) + operácie

Windows Management Instrumentation

- transportný protokol
  - protokol pre komunikáciu s objektmi
  - Microsoft zvolil DCOM
  - od Visty alternatíva: Windows Remote Management (Win-RM)
    - interoperabilná technológia webových služieb: SOAP cez HTTP

Object Discovery

- ako vyhľadávať entity?
- ako ich adresovať?
  - ako adresovať tretiu inštanciu mspaint.exe na piatom serveri?
- adresácia pomocou ciest:
`\whitehall\root\cimv2:Win32_Process.Handle="321"`

Dopytovanie: CIM Query Language

- podmnožina SQL: len SELECTy
- Microsoft má vlastnú príchuť:
  - WQL: WMI Query Language
- objekty sa vnímajú ako tabuľky
- properties = stĺpce v tabuľke

```
SELECT Name FROM Win32_Process  
WHERE Name Like "notepad"
```

CIM/WMI a PowerShell

- podpora priamo zabudovaná
- cmdlet **Get-CimInstance**

Vypíšte zoznam všetkých bežiacich procesov

```
Get-CimInstance Win32_Process | ft Caption,  
CommandLine
```

Get-CimInstance

Vypíšte zoznam všetkých bežiacich procesov spustených z
C:\Windows

```
Get-CimInstance Win32_Process  
-Filter "ExecutablePath LIKE 'C:\\Windows%'"  
| ft Name, ExecutablePath
```

filter je v jazyku
WQL!

Get-CimInstance

- niektoré činnosti podporuje priamo PowerShell
- WMI/CIM umožňuje získavať naozaj hĺbkové informácie

Zistite verziu BIOSu v aktuálnom počítači

```
Get-WmiObject Win32_BIOS | ft SMBIOSBIOSVersion
```

Odkiaľ zistím, čo sa dá zistiť z WMI?

- Dokumentácia na MSDN udáva zoznam všetkých tried, ich vlastností a metód:
  - <http://msdn.microsoft.com/en-us/library/aa394084%28v=VS.85%29.aspx>

Uľahčenie zápisu

- niektoré činnosti možno zapísať skrátene:

Zistite informácie o službe dnscache

pretypovanie
reťazca na
objekt typu wmi

```
[wmi]::Win32_Service.Name="Dnscache"
```

Skriptovacie finty

- PowerShell umožňuje mnohoraké finty uľahčujúce skriptovanie
- hlavne:
  - aliasy
  - skracovanie názvov parametrov

Názvy cmdletov

- štandardný názov cmdletu:

*sloveso-vec
prísudok-predmet*

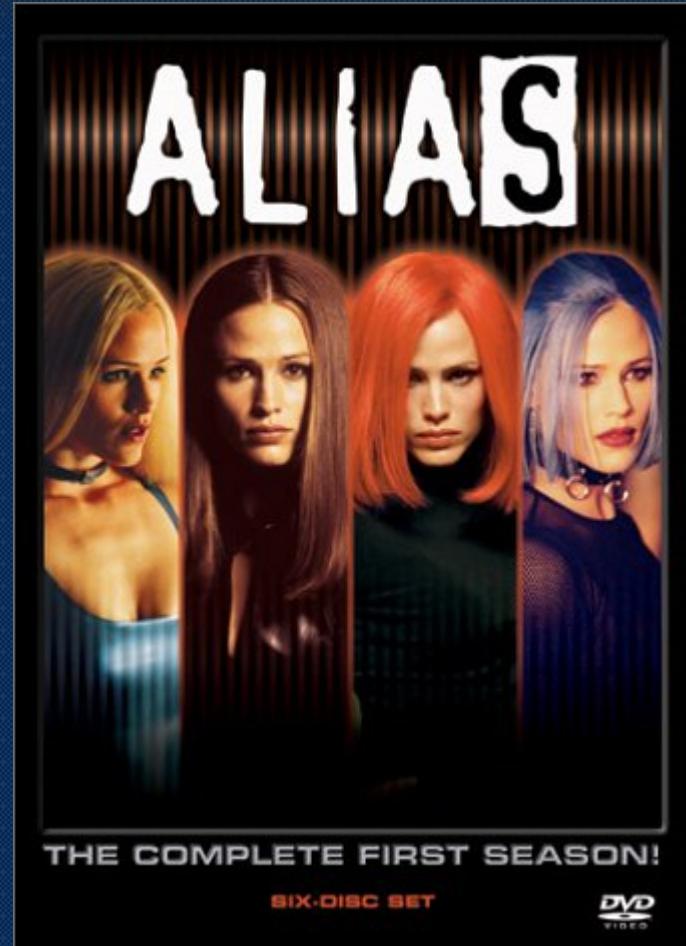
- Get-ChildItem
- Set-Date
- Copy-Item

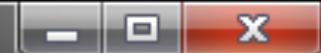
Get-Command

Aliasy

- cmdlet možno volať pod rozličnými názvami
- aliasy šetria písanie
- uľahčujú kultúrny šok pri prechode z iných systémov
- zneprehľadňujú kód

Aliasy

Definícia	Alias
Get-ChildItem	ls, dir, gci
Get-Command	gcm
Copy-Item	cp, copy, cpi
Where-Object	where, ?
ForEach-Object	foreach, %
Get-Command	gcm
Get-Alias	alias, gal

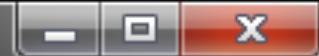
Skracovanie názvov parametrov

- názvy parametrov možno skracovať dovtedy, pokiaľ sú jednoznačné
- v niektorých prípadoch môžeme vyniechať meno pomenovaného parametra

```
Get-ChildItem -Path D:/MP3 -Filter O* -Recursive
```



```
dir d:/MP3 o* -r
```


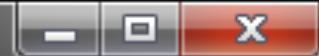
Problém: zneprehľadňovanie

- Čo robí tento one-liner?

```
dir d:/mp3 -dir  
| select FullName,  
  { (dir $_.FullName -r  
    | measure -s length).Sum }
```

PowerShell a viacriadkové skripty

- PowerShell podporuje plnoprávne programovanie
- vlastná syntax + arzenál .NET frameworku
  - objekty
  - funkcie
  - ...
- dodáva sa PowerShell ISE (Integrated Script Environment)

Vypíšte veľkosti adresárov

```
function Get-TotalSize($adresar) {  
    $meno = $adresar.FullName  
    $statistiky = Get-ChildItem $meno -Recurse  
        | Measure-Object -Property Length -Sum  
    $statistiky.sum  
}  
  
$adresare = Get-ChildItem -Directory  
  
foreach($adresar in $adresare) {  
    $velkost = Get-TotalSize($adresar)  
    Write-Host $adresar.FullName $velkost  
}
```

Funkcie sa tvária ako cmdlety

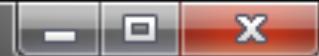
- pozor na neobvyklú syntax volania

```
function Get-Sum($a, $b) {  
    return $a + $b  
}
```

```
Get-Sum(3, 5)
```

3
5

Get-Sum 3 5

Parametre funkcií

```
function Get-Sequence([int] $from, [int] $to,  
                      [int] $step = 1)  
{  
    for($i = $from; $i -le $to; $i = $i + $step) {  
        $i  
    }  
}
```

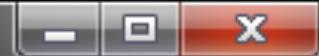
```
Get-Sequence 0 20 -step 2
```

Funkcie, ktoré spracovávajú pipeliny

- špeciálna premenná **\$input** s objektami, ktoré prídu z rúry

```
function Measure-Directory {  
    foreach($item in $input) {  
        $size = (dir $item.FullName -Recurse  
            | Measure-Object -Sum -Property Length).Sum  
  
        @{$item.FullName = $size}  
    }  
}
```

```
dir D:\MP3 | Measure-Directory
```


Príklad: očíslujte položky z rúry

```
function Enumerate-Items {  
    $itemIndex = 0;  
  
    foreach($item in $input) {  
        @{$itemIndex = $item}  
        $itemIndex++  
    }  
}  
  
dir | Enumerate-Items
```

Príklad: očíslujte položky z rúry II.

- alternatívna syntax funkcií nad rúrou

- **begin**: vykoná sa na začiatku rúry

- **process**: pre každú položku v rúre.

- aktuálna položka je v premennej `$_`

- **end**: na konci rúry

```
function Enumerate-Items {  
    begin {  
        $itemIndex = 0;  
    }  
  
    process {  
        @{$itemIndex = $_}  
        $itemIndex++  
    }  
}
```

Príklad: očíslujte položky z rúry III.

- alternatívna alternatívna syntax funkcií nad rúrou

```
filter Get-CpuHeavyProcess {  
    if($_.PercentProcessorTime -ge 2) {  
        $obj = New-Object PSObject | Select Name, CPU  
        $obj.Name = $_.Name;  
        $obj.CPU = $_.PercentProcessorTime;  
  
        $obj  
    }  
}  
  
gwmi Win32_PerfFormattedData_PerfProc_Process  
| Get-CpuHeavyProcess
```

Príklad: očíslujte položky z rúry III.

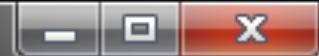
- filter je sémanticky ekvivalentný funkcií s jediným blokom **process**

```
filter Get-FilteredObject
{
    ...
}
```

```
function Get-FilteredObject
{
    process {
        }
}
```

Aktuálna položka: `$_`

Aktuálna položka:
`$input.current`

VÝVOJ CMDLETOV

Vývoj cmdletov v C#

- vývoj sa ničím nelíši od vývoja iných tried
- vytvoríme novú **Class Library (.DLL)**
- základná trieda cmdletu dedí od PSCmdlet
  - System.Management.Automation.PSCmdlet
- prekryjeme metódu **ProcessRecord()**
  - protected override void ProcessRecord()
- metódou **WriteObject()** zapisujeme do rúry

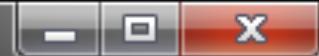
Vývoj cmdletov v C#

```
public class GetHelloCmdlet : PSCmdlet {  
    protected override void ProcessRecord()  
{  
        WriteObject("Hello World!");  
    }  
}
```

- trieda musí mať atribút Cmdlet
  - System.Management.Automation.CmdletAttribute

Vývoj cmdletov v C#

- pred nainštalovaním potrebujeme ešte triedu pre **snap-in** (zásuvný modul)
- obsahuje metadáta o inštalovanom cmdlete
- potrebujeme vlastnú triedu dediacu od **PSSnapIn**
- prekryť properties:
  - Name: názov snap-inu
  - Vendor: dodávateľ
  - Description: popis

Vývoj cmdletov v C#

```
[RunInstaller(true)]
public class HelloCmdlets : PSSnapIn {
    public override string Description {
        get { return "Powershell Greetings"; }
    }

    public override string Vendor {
        get { return "UPJS"; }
    }

    public override string Name {
        get { return "HelloCmdlets"; }
    }
}
```


Inštalácia cmdletu

- prekompilovať projekt
- z PowerShellu vojsť do adresára s DLL
- importnúť modul

```
Import-Module .\HelloWorldCmdlets.dll
```

- overiť nainštalovanie cez

```
Get-Module
```

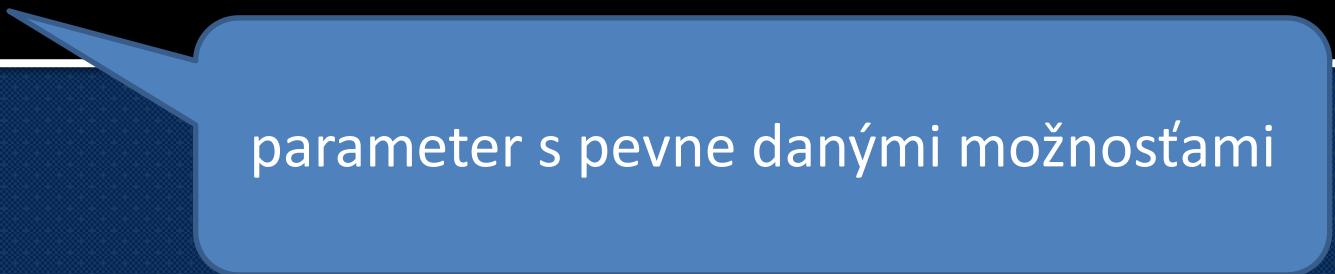
Alternatívna inštalácia cmdletu

- prekompilovať projekt
  - použitím installutil nainštalovať do systému
    - installutil.exe v adresári .NET frameworku
  - v PowerShelli zistiť zoznam registrovaných snap-inov
  - pridať snap-in do aktuálneho sessionu
- ```
installutil [názovknížnice].dll
```
- ```
Get-PSSnapin -Registered
```
- ```
Add-PSSnapin HelloCmdlets
```

# Parametre

- cmdlet môže mať vlastné parametre
- deklarujeme ich ako **klasické properties** v triede
- nezabudnúť na atribút [**Parameter**]!

```
[Parameter]  
[ValidateSet("frontpage", "smenajcxit4")]  
public String Channel { get; set; }
```


parameter s pevne danými možnosťami

Pozičné parametre

- nemusíme udávať názov parametra

prvý parameter zľava je **Word**

```
[Parameter(Position=0) ]  
public String Word { get; set; }
```

Get-Translation [[-Word] <String>]

Get-Translation "hello"

Povinné parametre

- nastaviť ako parameter atribútu Parameter ;-)

povinný parameter

```
[Parameter(Mandatory=true) ]  
public String Word { get; set; }
```

Get-Translation -Word <String>

Hodnoty parametrov z rúry

- hodnota parametra môže byť prevzatá z rúry

```
[Parameter(ValueFromPipeline=true, Position=0)]  
public String Word { get; set; }
```

```
"Hello", "World" | Get-Translation
```

- pred každým zavolaním **ProcessRecord()** sa objekt z rúry namapuje na príslušný parameter
  - v ukážke: objekt z rúry sa namapuje na parameter Word
  - prebehne automatická konverzia typov

Hodnoty parametrov z rúry

- voliteľne môžeme na parameter namapovať konkrétnu property objektu z rúry
- príklad: na parameter Word sa namapuje vlastnosť Word z objektu v rúre

```
[Parameter(ValueFromPipelineByPropertyName = true,  
          ValueFromPipeline=true, Position=0)]  
public String Word { get; set; }
```

- **ValueFromPipeLine** má prednosť pred **Value..ByPropertyName**

Hlásenie chýb

■ **WriteError()**

- pre chyby, ktoré nebránia v spracovávaní ďalších objektov v rúre

■ **ThrowTerminatingError()**

- kritické chyby, spracovanie rúry sa zastaví

■ metódy zdedené z PSCmdlet-u

[http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ms714414\(VS.85\).aspx](http://msdn.microsoft.com/en-us/library/ms714414(VS.85).aspx)

Hlásenie chýb: WriteError

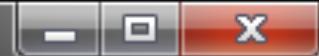
```
if (!slovnik.ContainsKey(word)) {  
    WriteError(  
        new ErrorRecord(  
            new KeyNotFoundException(),  
            "No such word in the dictionary.",  
            ErrorCategory.InvalidArgument,  
            word));  
}
```

- WriteError: vyžaduje inštanciu ErrorRecord
- ErrorRecord: 4 parametre:
  - výnimka, popis, kategória chyby a objekt, ktorý sa spracovával

```
Get-Translation : The given key was not present in the dictionary  
At line:1 char:41  
+ "hello", "ah", "world" | Get-Translation <<<  
    + CategoryInfo          : InvalidArgument: (ah:String) [Get-  
    + FullyQualifiedErrorId : No such word in the dictionary., UP,
```

Hlásenie chýb: ThrowTerminatingError

- rovnaká syntax ako v prípade WriteError
- PowerShell vyhodí výnimku
PipelineStoppedException
- ďalšie objekty sa už nebudú spracovávať

Tutoriál na webe k vytváraniu cmdletov

[http://ics.upjs.sk/~novotnýr/wiki/PowerShell/Vy
tváranieCmdletovVSharpDevelop](http://ics.upjs.sk/~novotnýr/wiki/PowerShell/VytváranieCmdletovVSharpDevelop)